

Reis naar de Zeebodem

Eerder dit jaar is op Radio 1 de radiodocumentaire “Reis naar de Zeebodem” uitgezonden. In deze documentaire wordt de luisteraar meegenomen naar het onderwaterleven in de Noordzee. De Noordzee is tenslotte het grootste natuurgebied van Nederland, maar slechts weinig mensen weten wat zich hier precies afspeelt. Hoewel er veel mooie dieren te zien zijn, blijkt uit de documentaire ook dat er problemen zijn.

Noordzee-duikster Klaudie Bartelink heeft bijgedragen aan het tot stand komen van de documentaire. Naast duikster is Klaudie ambassadeur van Stichting de Noordzee en filmmaakster. In de documentaire vertelt zij dat ze vaak in de Noordzee duikt om allerlei scheepswrakken van dichtbij te bekijken. In de Noordzee liggen ongeveer 10.000 wrakken waarvan sommige voor een groot deel onder het zand zijn bedolven. De Noordzee wordt het zwaarst bevist van alle zeeën. Desondanks is er zeer veel bijzonder onderwaterleven te zien op de wrakken. De wrakken vormen een oase van leven en zijn vaak prachtig begroeid. Deze kunstriffen bieden een schuilplaats aan vele soorten vissen, schaal en schelpdieren.

Hierdoor worden niet alleen wrakduikers aangetrokken. Ook vissers zijn hiervan op de hoogte. Op de meeste wrakken is dit ook duidelijk te zien aan de grote hoeveelheid netten, vislijnen, loodjes, kunstaas en andere zaken die op de wrakken vast komen te zitten. Het vistuig dat op een wrak achterblijft werkt als het ware nog lange tijd door. Het vangen van vissen en andere dieren door achtergelaten materiaal heeft de officiële naam “ghostfishing”.

Op de wrakken treft men dan ook netten met allerlei krabben, kreeften, kabeljauwen en steenbolken aan die in deze netten verstrikt zijn geraakt. De meeste van deze dieren kunnen nog geruime tijd in leven blijven doordat ze in de getijdenstroom nog net voldoende voedsel kunnen vinden. Ook al gaat het stervensproces vaak langzaam, ze gaan uiteindelijk toch dood door voedselgebrek of doordat er geen verschalingen plaats kunnen vinden.

Ook de achtergebleven vislijnen van sportvissers richten veel schade aan. In de achtergebleven lijnen raken vooral krabben en kreeften verstrikt. Klaudie Bartelink noemt als mogelijke oplossing het gebruik van in water oplosbare vislijnen. Het zou tegenwoordig toch mogelijk moeten zijn om die te ontwikkelen. Hier ligt een grote verantwoordelijkheid voor de sportvisserij en de politiek. En een uitdaging voor de wetenschap.

Om de gevolgen van de “ghostfishing” tegen te gaan, neemt Klaudie vaak deel aan de Noordzee schoonmaakdagen Ben Stiefelhagen, eigenaar van duikschool Get Wet, organiseert. Deze dagen staan in het teken van het schoonmaken van een wrak. Voor duikers is dit tevens een mooie gelegenheid om de vaardigheden van het “bergen” te oefenen.

Voor de schoonmaakwerkzaamheden zijn genoeg enthousiaste duikers te vinden die graag willen bijdragen aan het opruimwerk.

De duikers nemen messen, lijnensnijders, kniptangen, ijzerzaagjes zakken en lijnen mee om zoveel mogelijk netten, vislijnen, loodjes en ander achtergelaten vistuig mee te kunnen nemen. Tijdens dit soort schoonmaakacties worden veel schaal- en schelpdieren bevrijd en veel vissen van een wisse dood gered doordat dit vistuig hun dodelijke taak niet langer in de Noordzee uit kunnen voeren.

In december 2007 is ook de onderwaterfilm “De magische Noordzee” tot stand gekomen. Ook in deze film komt de problematiek rond het achtergelaten vistuig naar voren. Door unieke onderwater beelden te maken en te tonen, hoopt Klaudie dat er meer aandacht komt voor de bescherming van de Noordzee.

Ook de Vissenbescherming wil deze problematiek graag breder onder de aandacht brengen van de politiek en de sector zodat naar een structurele oplossing kan worden gezocht. De Vissenbescherming wil daarom wijzen op de mogelijkheid om een donatie over te maken aan Duikschool Get Wet zodat zij vaker tochten kunnen maken om achtergelaten vistuig te kunnen verwijderen. Neem hierover contact op met de duikschool: info@getwet.nl.

Bron: Klaudie Bartelink

Bron fotomateriaal: Ben Stiefelhagen en Ellen Kop

Voor meer foto's klik [hier](#)

Voor unieke onderwater beelden uit de film “De magische Noordzee” klik [hier](#)

Voor meer informatie over de schoonmaakacties kijk op www.getwet.nl

Stichting Vissenbescherming

Miriam Dekker

Maart 2009